

homenatge

Ramon Amigó, la vida

Maria Eugènia Perea Virgili

Recordo el dia que vaig veure Joan Solà, Antoni Maria Badia i Margarit, Woody Allen, Steven Soderbergh o Hanz Magnus Enzenberger. També recordo com va ser quan vaig conèixer Joan Guinjoan, Àlex Susanna o Lluís Maria Todó.

Per contra, i per molt que m'hi esforçai, no recordo quan vaig conèixer Ramon Amigó. A ell i el meu pare els unia una sòlida amistat forjada als anys setanta. De la mateixa manera que seria absurd dir quin dia vaig conèixer la meva família –mare, germana o avis–, tampoc té sentit pensar en la data de la primera vegada que vaig coincidir

amb l'Amigó –a casa sempre l'hem anomenat afectuosament pel cognom. Formava part del cercle d'amistats de la família i, per tant, com a tants altres, el veia cada cert temps en sopars, xerrades o presentacions de llibres. Naturalment, jo no vaig ser conscient de qui tenia davant fins que em vaig fer gran. Me'n vaig adonar pel que deia i com ho deia: sempre el mot més escaient, sempre la sintaxi més ben travada, sempre amb aquella entonació tan particularment seva.

Les trobades que recordo amb més nitidesa són dels darrers anys. El 28 de juliol de 2009, per exemple, vaig assistir en una xerrada sobre onomàstica a la Fundació Privada Reddis i al posterior sopar al restaurant Arrels, a Reus. Em penso que va ser en aquest mateix sopar que tornà a explicar l'anècdota de l'església. Deuria ser la seva preferida, si més no jo la hi vaig sentir explicar en més d'una ocasió. Es veu que quan estava fent les enquestes orals per a la toponímia de la Mussara no sabia com fer-s'ho perquè l'entrevistat pronunciés espontàniament la paraula *església*. Finalment, ja cansat de buscar estratègies, l'Amigó li preguntà "I on la dieu, vosaltres, la missa?" I el pagès respongué amb contundència

Albert Manent i Ramon Amigó en una excursió per la Ribera d'Ebre, el 22 de març de 1996.
Foto: Eugeni Perea Simón.

da i res més

pensant que aquell suposat lingüista era un ignorant de cap a peus. “On voleu que la diguem? A l’església!” Així va ser com, mig avergonyit, Amigó confirmà que a la Mussara, a diferència d’altres pobles del Camp, diuen *església* (pronunciat amb e) en lloc d’*iglésia* (pronunciat amb i inicial). Com si fos ara, el veig explicant aquesta història entre les rialles d’ell i dels qui l’escoltàvem.

Ara també rememoro l’últim dia que vaig anar a casa seva. Aquell

“La seva vinculació amb el CERAP es remunta als orígens de l’entitat.”

hivern a Reus va ploure almenys tretze dilluns consecutius. El 8 de febrer del 2010 tampoc no s’escapà de la pluja. A dos quarts de sis trucava jo al timbre i guaitava ell per la finestra del seu estudi. “Passa, passa”. En aquell estudi seu, en forma d’ela, atapeït de llibres i on el telèfon sempre sonava per consultar-li dubtes o demanar consells, a mi m’ensenyà algunes lliçons de llengua catalana que no oblidaré com ara l’ús del possessiu *llur* o les diferències entre *per* i *per a*. Mentre, el

rellotge de cucut portat de Suïssa anava cantant el pas de les hores.

La seva vinculació amb el CERAP es remunta als orígens de l’entitat. L’any 2008, amb la renovació del Consell Editorial de Lo Floc, Ramon Amigó es convertí en col·laborador habitual de la revista i d’alguna manera fou el creador de la secció de Llengua. Hi va escriure tres articles (‘Caçadors de «males» paraules I’ –Lo Floc 186, pàgines 12-15–, ‘Caçadors de «males» paraules II’ –Lo Floc 187, pàgines 16-19– i ‘Sugranyes. D’on ve. Però no pas què significa’ –Lo Floc 195, pàgines 16-19–), a més d’un altre en homenatge a dos amics seus, ‘Jaume Vallcorba i Joan Triadú mereixedors de gratitud nacional’ –publicat a Lo Floc 193, pàgines 4-5.

La darrera vegada que vingué a Riudoms, almenys al CERAP, va ser el 28 de gener de 2007 quan va presentar el llibre *Onomàstica de Riudoms*, amb Josep Moran Ocerinjauregui –director de l’Oficina d’Onomàstica de l’Institut d’Estudis Catalans. Després de l’acte anàrem a dinar al restaurant *Centro Riudomense*. Justament per la vinculació que tenia amb Lo Floc sovint ens escrivíem correus electrònics. Els últims foren al juliol d’enguany perquè el darrer article que havia publicat,

sobre l’antropònim Sugranyes, encara cuejava. En aquells correus hi van cabre paraules per descriure el seu present, cito literalment, “els metges m’han retingut uns dies a l’hospital” i també per encoratjar-nos a seguir amb la revista “que tan bé editeu”.

Els obituaris i els homenatges passats i futurs a Ramon Amigó estan

“En aquells correus hi van cabre paraules per descriure el seu present i també per encoratjar-nos a seguir amb la revista que tan bé editeu”

plegats de dades biobibliogràfiques i d’adjectius que el descriuen. Des de la revista Lo Floc, del Centre d’Estudis Riudomencs Arnau de Palomar, hem volgut recordar-lo tal com el vam conèixer i amb l’enyorança dels moments que vam compartir.

Qui sap si a hores d’ara Ramon Amigó està ja treballant en la toponímia del cel i en l’onomàstica dels qui hi viuen. A Lo Floc, el trobarem a faltar. En pau reposi. »